

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอน Electron microscope

Microscopic Center, faculty of Science,
Burapha University

ผู้จัดทำ

ผศ.จักรพันธ์ ถาวรธิดา

นางสาวจันทิพย์ นพรัตน์อาภากุล

Electron Microscope

- กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน (TEM)
- กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM)

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน (TEM)

- ได้ภาพ 2 มิติ
- กำลังขยายสูงถึง 620,000 เท่า
- ตัวอย่างต้องมีความหนา ~60-90 nm
- ใช้กับงานทางด้านวัสดุศาสตร์ และชีววิทยา

ยี่ห้อ Philips รุ่น TECNAI 20

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องผ่าน (TEM)

หลักการทำงาน

Electron gun

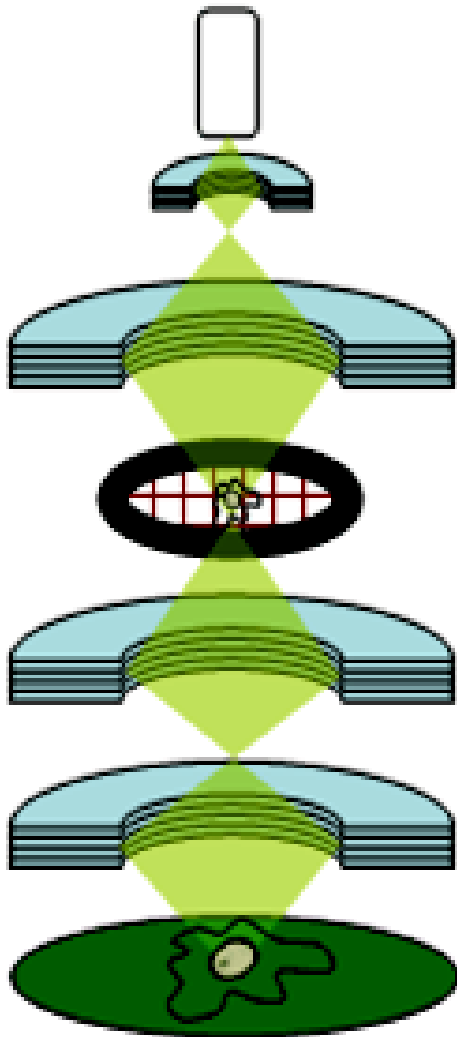
Condenser lens

Specimen grid

Objective lens

Projective lens

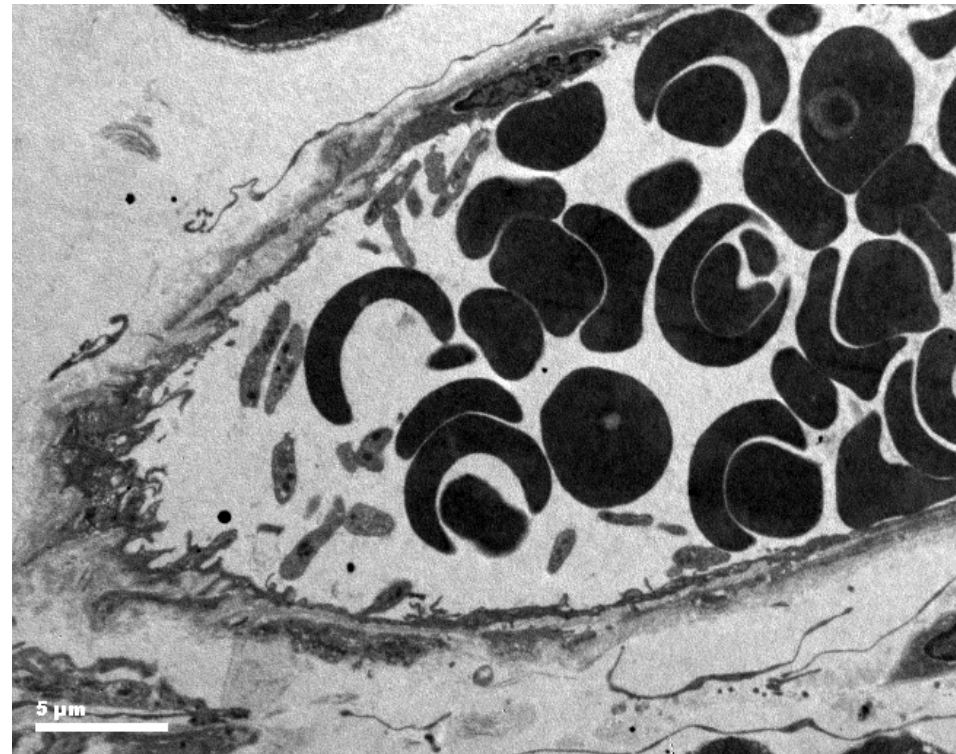
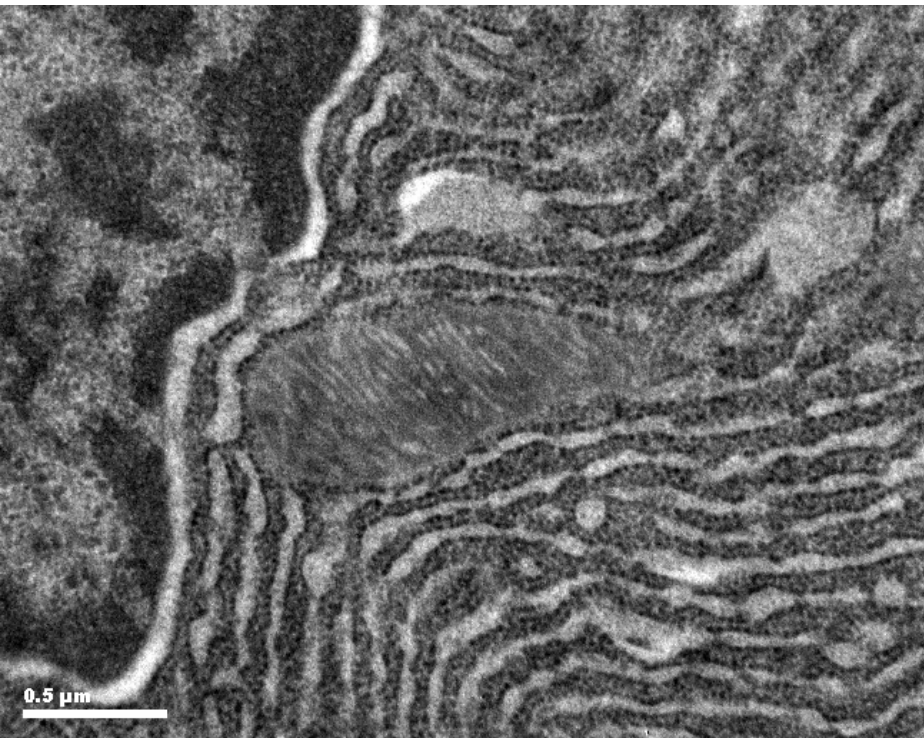
Phosphor screen

1. แหล่งกำเนิดอิเล็กตรอนมาจาก electron gun
2. อิเล็กตรอนที่ได้จะผ่าน condenser lens เพื่อรวมแสงให้ตกกระทบมายังตัวอย่างที่ตัดเป็นแผ่นบาง ๆ
3. ลำอิเล็กตรอนผ่านตัวอย่างไปยัง objective lens และ intermediate lens ซึ่งทำหน้าที่ในการขยายภาพ
4. ถูกขยายต่อโดย projector lens
5. ฉายภาพขยายลงบนฉากเรืองแสง (screen) หรือแผ่นฟิล์ม

TEM

ตัวอย่างภาพ

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM)

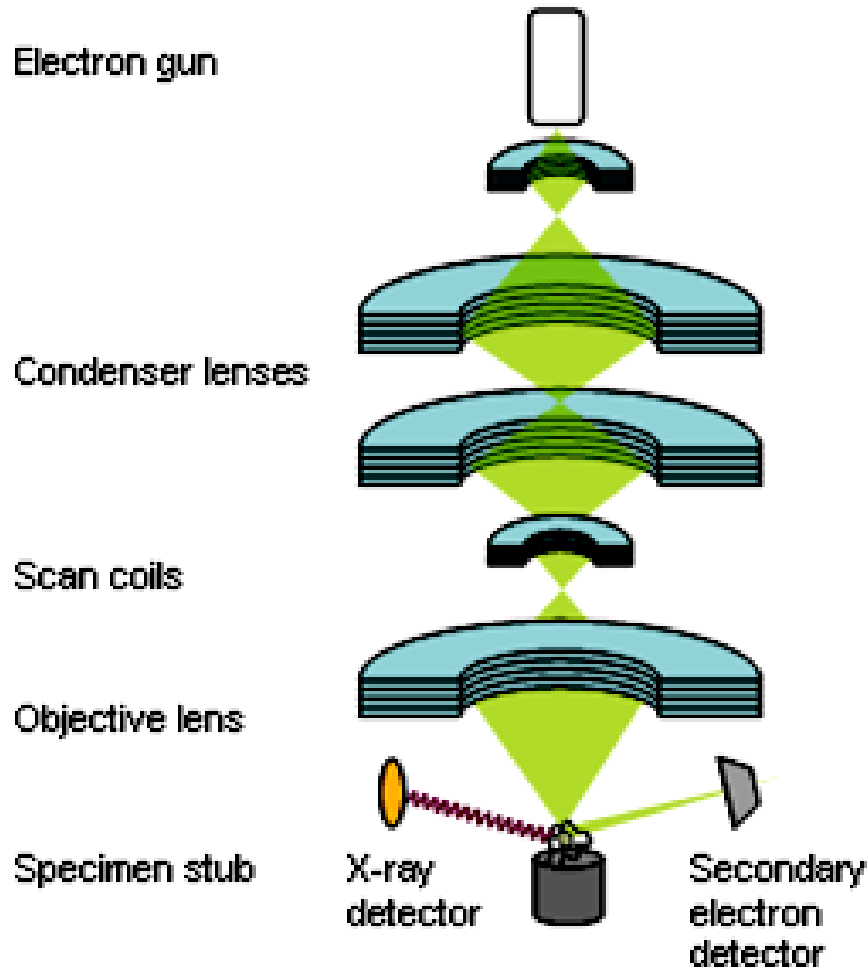
- ได้ภาพ 3 มิติ
- มีกำลังขยายสูงถึง 200,000 เท่า
- ใช้ลำแสงอิเล็กตรอนส่องกราดไปบนผิวของตัวอย่าง
- ใช้ศึกษาโครงสร้างบริเวณชั้นผิวของตัวอย่าง
- รองรับงานในการศึกษาสภาพพื้นผิวของตัวอย่างทั้งทางชีวภาพ-กายภาพ
- สามารถคำนวณธาตุเชิงปริมาณ (EDX)

ยี่ห้อ LEO รุ่น LEO 1450 VP

กล้องจุลทรรศน์อิเล็กตรอนแบบส่องกราด (SEM)

หลักการทำงาน

1. Electron gun ทำหน้าที่ผลิตกลุ่มอิเล็กตรอน
2. กลุ่มอิเล็กตรอนผ่าน condenser lens กลายเป็นลำอิเล็กตรอน
3. ลำอิเล็กตรอนจะผ่าน objective lens
4. ลำอิเล็กตรอนถูกกราดลงบนผิวของชิ้นงาน เกิด secondary electron
5. สัญญาณจาก secondary electron ถูกแปลงไปเป็นสัญญาณปรากฏภาพบนจอรับภาพ (CRT)

SEM (LEO รุ่น LEO 1450 VP)

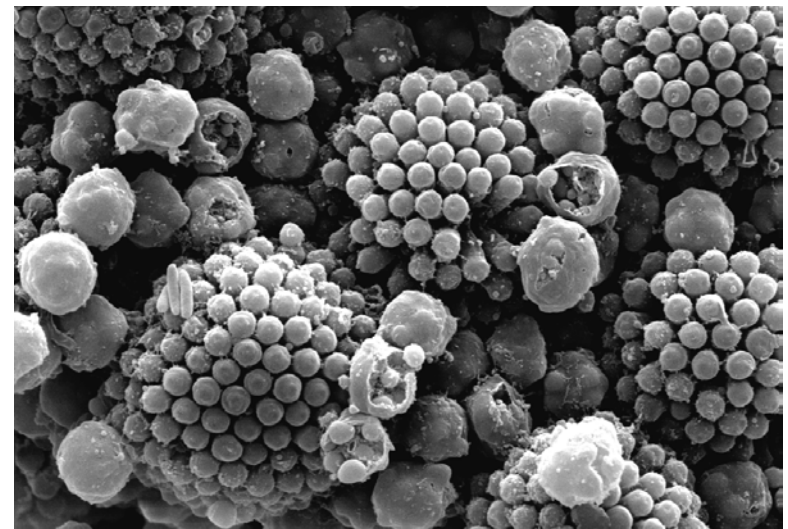
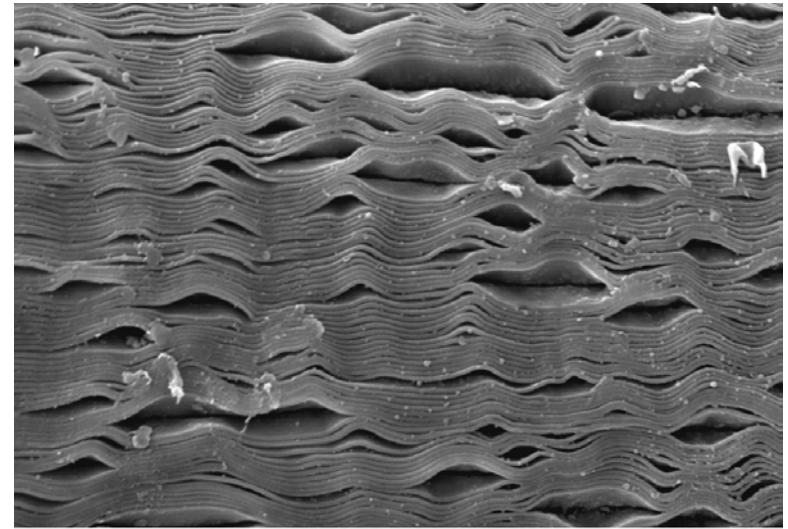
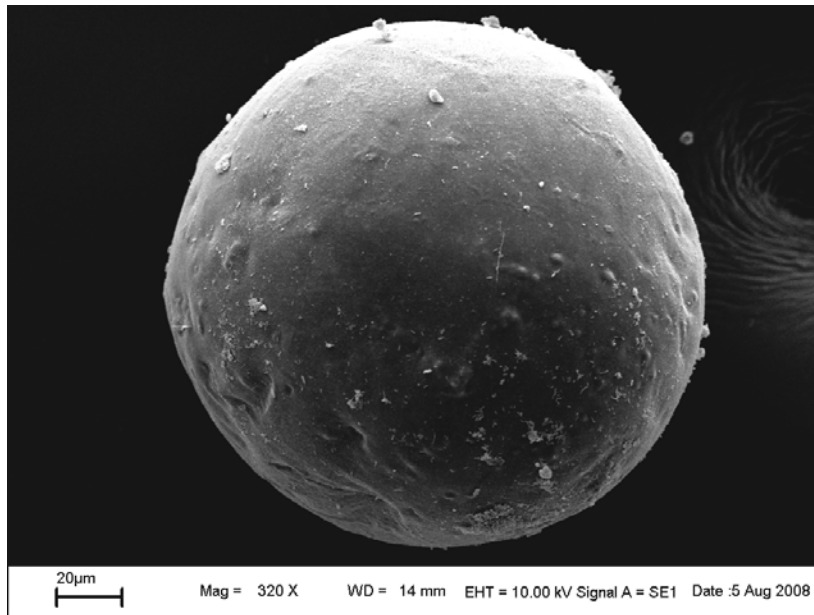
ประกอบด้วย detector 4 ชนิด:

- Secondary electron detector (SE)
- Variable pressure detector (VP)
- Robinson backscatter electron detector
- X-rays detector หรือเทคนิค Energy Dispersive Spectroscopy, EDS หรือที่เรียกว่า EDX

SEM

ตัวอย่างภาพ

Thank you